

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu juhatuse koosoleku protokoll – 14.10.2009

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu juhatuse koosoleku protokoll

14.10.2009

Algus kell 15.30

Lõpp kell 17.30

Endla 59, Tallinn

Koosolekust võtsid osa juhatuse liikmed H. Otsa, J. Järve, K. Viisimaa, T. Viljat, K. Urb
tegevjuht A. Lõoke ja tegevjuhi abi E. Kaibald-Reemet

Puudusid juhatuse liikmed A. Leemets, T. Sihver
Koosolekut juhatas K. Viisimaa, protokollis A. Lõoke

PÄEVAKORD:

1. Konverentsist **Haridus kõigile** 22.-25.09 Varssavis J.
Järve
2. ELILi 20. aastapäev – ministeeriumite poolt autasustatavad
3. Liikumisvabaduse-alased projektid J. Järve
4. ELILi koolitustegevus A. Lõoke
5. Heategevuskross Tanel Leok & sõbrad annetusest A. Lõoke
6. Konverents *Võrdsed õigused - võrdne vastutus* 26.11.09 Tartus
A. Lõoke
7. Koostööleping Mustakivi Auto ASiga A. Lõoke
8. Noorte sügislaager 26.-29.10.09 Roosta puhkekülas E. Kaibald-Reemet

ARUTATI JA OTSUSTATI:

1. Konverentsist Haridus kõigile 22.-25.09 Varssavis – Jüri Järve ja Auli Lõoke andsid
ülevaate

Varssavis toimunud konverentsilt. Avapäeva sissejuhatavate kõnedele järgnes tihe töö kolme päeva jooksul. Kõrg- ja tavakoolide ligipääsetavus ja kaasava hariduse teemad olid läbivad enamvähem kõikides esitatud ettekannetes. Tutvustati projekte, mis eri riikides sel teemal käsil. Veidi häiris, et oli üksjagu nn deklaratiivseid ettekandeid, kus tutvustati rahvusvahelisi diskrimineerimist keelustavaid seadusandlikke akte ja kutsuti üles neid järgima. Samas polnud selles auditooriumis kedagi, keda oleks pidanud veenma selles, et puude alusel diskrimineerimine on lubamatu. Projektide tutvustused olid suunatud tulevikku – enam oleks soovinud kuulda, mida tehakse ja kuidas on olukord praegu. Üldine suundumus hariduse

kättesaadavuse ja omandamise alal on nn „inclusive education“, ehk kõikide puudega inimeste kaasamine üldvoolu hariduses. See tähendab, et üha vähem püütakse erivajadusega lapsi ja õpilasi suunata eri- või spetsiaalkoolidesse, vaid üritatakse tagada nende haridusvajadused tavakoolides, õppeasutustes.

Üliõpilaste puhul on põhiliseks kõrgkoolide füüsiline ligipääs, abistavad õppevahendid, muud õppimisega seotud olud. Nagu ütles Soome Turu Ülikooli erivajadustega tudengite spetsialist, et „*enam ei küsita miks on kõrgkooli vaja kohandada, vaid kuidas seda teha*“.

Üle Euroopa on ligipääsetavuse tase väga erinev. Näiteks Varssavi Ülikool oli väga hea näide, hooned, kus konverentsi sessioone läbi viidi, olid hästi ligipääsetavad. Vaatamata sellele, et hooned on 200-300 aastat vanad. Oli ehitatud lifte, tõstukeid, platvormtõstukeid, kaldteid, invatualette. Samas tõid eriti just värske Euroopa Liidu riikide esindajad välja kõrgkoolide füüsilise juurdepääsu puudujäägid erivajadustega üliõpilastele. Palju oli näiteid, kus selliseid üliõpilasi abistasid kaasüliõpilased. Kuid see ei ole normaalne olukorras, kus deklaratsioonides igati rõhutatakse inimese iseseisva tegutsemise vajadust. Paljud ülikoolid olid oma erivajadustega tudengite seas läbi viinud mitmesuguseid küsitlusi, saamaks teada, millised on nende probleemid, soovid, vajadused.

Oluliseks teemaks oli ka mitte ainult füüsiline ligipääs õppehoonetele, ühiselamutele, vaid ka õppeprotsess nägemis- ja kuulmispuudega noortele. Konverentsil olid eraldi ruumidesse välja pandud näitusstendid „Exhibition of Assistive Technology and Adaptive Solutions“, kus ligikaudu 15 firmat esitas oma tehnilisi lahendusi ja tooteid just kuulmis- ja nägemispuudega inimestele.

Konverentsi esitluste kohta kokkuvõtlikult öeldes ei pannud tähele, et haridusele ligipääsetavuse teemale oleks kusagil riigis komplekselt lähenetud. Iga ülikool püüdis teemat eelkõige iseseisvalt lahendada. Selle tõttu tahakski esile tõsta Eestis toimivat Primus programmi, kus kõrgkoolide ligipääsule üritatakse kõiki kõrgkooli ühiselt kaasates lahendust leida. Loodetavasti saame juba järgmisel konverentsil ise teha Eesti kõrgkoolide ligipääsetavuse ettekande.

OTSUSTATI: Informatsioon võtta teadmiseks.

2. ELILi 20. aastapäeval ministeeriumide poolt autasustatavad

OTSUSTATI: esitada ministeeriumidele tänukirjade saajateks:

2.1 Kultuuriministeerium

1. Irene Lindi – heategevuslikud klaverikontserdid, klaveri hankimine Endla 59 saali
2. Meelis Luks – maalinäitused
3. Kaie Seger – line-tants, tantsuklubid ja üritused üle Eesti
4. Juhan Nurme – kirjamees, romaani *Ligimene* autor, luuletaja
5. Reelika Karu – lepatriinu maalija

2.2 Majandusministeerium

1. Jüri Järve – kaardistamise projekti koordinaator
2. Villu Urban – kaardistamise projekti kaardistaja, FIEna iseendale tööandja
3. Tanel Joost – firmaomanik, tööandja, teeb tellimustöid puuetega inimeste tarbeks
4. Jüri Heinlaid – loodud firmas saavad tööd puudega inimesed

2.3 Haridusministeerium

1. Tiia Sihver – tugiteenus tudengitele kõrgkoolides
2. Sven Kõllamets- töö tudengiorganisatsioonides, info jagamine
3. Kaido Kikkas – erivajadustega inimeste IT-alaste raamatute autor ja koolitaja

2.4 Sotsiaalministeerium

1. Elgi Saare – pika-ajaline ELILi tegevjuht
2. Margit Rosental – puuetega inimeste teenuste arendaja
3. Külli Urb – töö liikumispuudega lastega
4. Enn Uiga – Tartu liikumispuudega inimeste ühendusele alusepanija

3. Liikumisvabaduse-alased projektid, info J. Järvelt

- 3.1 Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet – Tallinna üldhariduskoolide kaardistamine, leping allkirjastati 02.10.2009, maht 99 000 kr
- 3.2 Tallinna Spordi- ja Noorsooamet – Tallinna noorte huvikeskuste kaardistamine, leping allkirjastati 20.09.2009, maht 20 000 kr
- 3.3 16.10.09 kohtume Inga Kukega, et panna paika ajakava Primus programmiga liitunud kõrgkoolide kaardistamiseks. Tõenäoliselt 3-aastane projekt.

OTSUSTATI: Informatsioon võtta teadmiseks.

4. ELIL koolitajana – tegevjuht tutvustas koolitusprogrammi erivajadustega inimeste abistamisest, mida viivad läbi liikumispuudega inimesed ise.

4.1 Koostöö Sihtasutusega Tallinn 2011 – SA tellis liidult pika-ajalise koolituse (vabatahtlikele, ürituste korraldajatele jt) liikumispuudega inimeste abistamiseks. Esimene koolitus toimub 05.11.09 Endla 59 saalis.

4.2 Tallinna Ettevõtlusameti tellib edaspidi turismi alal tegelevatele töötajatele analoogilise pika-ajalise koolituse (kokkulepe L. Ilbisega 13.10.09)

OTSUSTATI: Informatsioon võtta teadmiseks, kiita heaks võetud suund teenuste osutamiseks.

5. Heategevuskross Tanel Leok & sõbrad 11.10.09

Heategevuskross kogus õnnetuses liikumispuude saanud laste toetuseks 180 000 kr. Tšeki pidulik üleandmine toimub pressikonverentsil 27.10.09 kell 12 hotell Olümpias. Üritus muutub kavade kohaselt iga-aastaseks.

Alustatud on KOVide teavitamist, et sihtgruppi kuuluvad lapsed välja selgitada.

OTSUSTATI: Kinnitada toetuse taotluse vorm, välja töötada ka venekeelne vorm.

6. Konverents Võrdsed õigused – võrdne vastutus – 26.11.09 Tartus. Pühendatud

kodanikupäevale, korraldab MTÜ Händikäpp. ELILi esindajat palutakse esineda teemal *Ühenduse roll puudega inimeste inimõiguste kaitsel.*

OTSUSTATI: Konverentsil esineb ettekandega tegevjuht.

7. Sõlmimisel koostööleping Mustakivi Auto ASiga. Meie kaudu leidis Mustakivi Auto AS operaatoriteenuse osutamiseks töötaja. Töötaja on liikumispuudega naine Tartust, kel töö leidmine lahendas palju probleeme.

OTSUSTATI: Tegevjuhil kooskõlastada koostöölepingu projekt ja esitada juhatusele kinnitamiseks.

8. Noorte sügislaager 26.-29.10.09 Roosta puhkekülas. E. Kaibald-Reemet: esimest korda plaanime korraldada liikumispuudega noortele sügislaagri, pearahastajaks Tallinna LV.

Hinnapäringud on tehtud mitmele puhkekülale, soodsaim pakkumine on Roostalt.

Toimumisaeg on koolivaheaeg, et noortel oleks vaheaeg sisustatud.

OTSUSTATI: Laagri korraldamine heaks kiita.

Järgmine koosolek toimub 11.11.2009 Endla 59

Koosoleku juhataja

K. Viisimaa

Protokollija

A. Lõoke